

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Trzciannie

Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Trzciannie opisuje istotę działań wychowawczych i profilaktycznych. Uwzględnia zadania poszczególnych członków społeczności szkolnej – uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Program wychowawczo-profilaktyczny, uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej oraz uwzględnia kierunki polityki oświatowej zaplanowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki na rok szkolny 2023/2024. Szkoła wychowuje w chrześcijańskim systemie wartości z poszanowaniem innych wyznań, uznających powszechnie przyjęte zasady etyczno-moralne. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami – wychowują swoją osobowością i postawą.

Profilaktyka jest rozumiana jako działania chroniące ucznia przed zagrożeniem i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Działania profilaktyczne podejmują nauczyciele we współpracy z rodzicami. Szkoła promuje przede wszystkim sprawności w czynieniu dobra, postawy prozdrowotne, otwartość i aktywność. Jest to możliwe, kiedy nauczyciele przy wsparciu rodziców starają realizować potrzeby rozwojowe uczniów, wyrabiać w nich poczucie własnej wartości i pomagają im stworzyć właściwą hierarchię wartości.

Nauczyciele podejmują działania na rzecz przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych, nieprawidłowych postaw i nawyków. Kształtują postawy odpowiedzialności za siebie i innych.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie.

Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania profilaktyczne na rzecz dzieci i młodzieży. Za wychowanie odpowiedzialni są rodzice. Nauczyciele pełnią rolę wspierającą.

Nauczyciele korzystają z nowoczesnych technologii informatycznych i kształtują wśród uczniów umiejętności korzystania z nich. Szkoła gwarantuje pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną, logopedyczną i pedagogiczną uczniom.

Współpraca nauczycieli z rodzicami dokonuje się poprzez angażowanie rodziców w życie szkoły i klasy. Wspólne analizowanie sukcesów i niepowodzeń dziecka.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym. Diagnoza potrzeb została opracowana przy użyciu następujących metod diagnostycznych:

- Obserwacji,
- wywiadu z nauczycielami, rodzicami i dziećmi

- analiz przypadków,
- ankiety bezpieczeństwa wśród uczniów,
- ankiety bezpieczeństwa wśród rodziców.

1.Podstawa Prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,
- Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.,
- Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: DzU 2006 nr 97, poz. 674 ze zm.),
- Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,

2. Diagnoza problemów

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny dostosowany jest do problemów i zagrożeń występujących w środowisku uczniów naszej szkoły.

W diagnozie uwzględniono - efekty codziennych obserwacji nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i rodziców.

- Problemy emocjonalne dzieci – trudności związane z przeżywaniem porażki, nieśmiałość i lękliwość, trudność w samoregulacji emocji.
- Uzależnienie od: mediów – bajek i gier, alkoholu, papierosów i narkotyków
- Nadmierne spożywanie słodkich przekąsek i napojów.
- Problemy społeczne dzieci – trudności z przestrzeganiem zasad, zachowania agresywne (bicie, plotkowanie, przezywanie, trudności z rozwiązywaniem konfliktów).
- Wady wymowy.

- Brak motywacji do wykonywania obowiązków, poczucie bezsensu, postawa roszczeniowa.

3. Cele oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

3.1. Główne cele profilaktyczne

- Kształtowanie właściwej postawy ucznia poprzez poznawanie i przestrzeganie norm społecznych.
- Ochrona dziecka przed negatywnym wpływem mediów.
- Kształtowanie świadomości prozdrowotnej i proekologicznej.
- Wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie i samooceny.
- Kształtowanie troski o bezpieczeństwo własne i innych.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Pomaganie w wyrównaniu trudności emocjonalnych.
- Wdrażanie do współpracy jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym.
- Pokazywanie perspektyw zdrowego stylu życia i drogi do satysfakcji osobistych.
- Wskazywanie na konieczność dbania o własny organizm.
- Zapobieganie utrwaleniu się istniejących wad wymowy.
- Współdziałanie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i innymi instytucjami lokalnymi takimi jak: policja, biblioteka itp.

3.2. Główne cele działań wychowawczych

- Tworzenie pozytywnych wzorców wychowania.
- Pomoc rodzinie.
- Uwrażliwianie na zagrożenia płynące ze środowiska, w którym żyje dziecko.
- Podniesienie autorytetu szkoły jako instytucji wychowującej i kształtowanie postaw otwartości wobec personelu szkoły.
- Przygotowanie dziecka do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej, życia w rodzinie, lokalnym społeczeństwie, ojczyźnie, Europie i świecie.

- Uczenie zachowań dotyczących kultury życia codziennego, kształtowanie nawyków kultury i higieny osobistej.

4.Określenie sposobów działań

- Diagnozowanie problemów poprzez stałą obserwację dzieci oraz ich rodzin. Konsultacje z fachowcami i monitorowanie efektów podjętych działań.
- Konsekwentne reagowanie na negatywne i aspołeczne zachowania. Rozmowy z dzieckiem, a gdy wymaga tego sytuacja podejmowanie interwencji z włączeniem rodziców.
- Prowadzenie działań profilaktycznych związanych ze zdrowiem i przeciwdziałaniem zachowaniom agresywnym
- Organizowanie konkursów, zabaw sportowych, szkolnych wydarzeń, akademii i przedstawień z udziałem uczniów, nauczycieli, rodziców.
- Ćwiczenia koordynujące wady postawy na zajęciach wychowania fizycznego.
- Kierowanie dzieci z wadą wymowy do logopedy.
- Kierowanie dzieci z trudnościami emocjonalno-społecznymi do psychologa.

Plan działań wychowawczych

Treści (Cele wychowawcze)	Efekty oddziaływań
<p>Przygotowanie dziecka do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej, rodzinie, ojczyźnie, Europie i świecie.</p>	<p>Uczeń ma poczucie przynależności do klasy, rodziny, kraju. Współtworzy i respektuje normy zachowań w klasie. Stosuje się do poleceń nauczyciela i szanuje dorosłych.</p> <p>Uczy się odpowiedzialności za działanie i wizerunek grupy, dba o rzeczy własne i innych. Zna swoje prawa i obowiązki, rozróżnia dobro i zło w różnych sytuacjach codziennych. Wie do kogo zwrócić się o pomoc, właściwie reaguje na krzywdę innych. Wie, jak zachować się wobec symboli narodowych, jest dumny ze swojego kraju.</p>
<p>Uczenie zachowań dotyczących kultury życia codziennego, kształtowanie nawyków kultury i higieny osobistej.</p>	<p>Uczeń stosuje podstawowe zasady grzecznościowe, mówi prawdę, stosuje zasadę: „jeden mówi, inni słuchają”, dba o swój wygląd zewnętrzny i o czystość wokół siebie. Wie co to jest szacunek – szanuje siebie i innych.</p>
<p>Uwrażliwianie na zagrożenia płynące ze środowiska, w którym żyje dziecko.</p>	<p>Uczeń zna i rozumie zagrożenia wynikające z nadmiernego używania substancji uzależniających, mediów i nowoczesnej technologii. Potrafi poruszać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego. Nie nawiązuje ryzykownych znajomości. Uczeń wie, jakie zachowania nazywamy agresywnymi i potrafi szukać pomocy.</p>
<p>Tworzenie pozytywnych wzorców wychowania.</p>	<p>Uczeń zna i stosuje zasady dobrego zachowania, umie w kulturalny sposób komunikować się z innymi (rozmawia - nie krzyczy). Odnosi się z szacunkiem do ludzi starszych,</p>
<p>Podniesienie autorytetu szkoły jako instytucji wychowującej i kształtowanie postaw otwartości wobec personelu szkoły.</p>	<p>Uczeń zna historię swojej szkoły i jej tradycje, uczestniczy w uroczystościach szkolnych i szkolnych obchodach świąt narodowych. Przychodzi na uroczystości odświętnie ubrany.</p>
<p>Kształtowanie postawy proekologicznej.</p>	<p>Uczeń ma pozytywny stosunek do otaczającej go przyrody, czuje się częścią otaczającego go środowiska, dba o rośliny w klasie oraz o czystość swojego otoczenia. Segreguje śmieci.</p>
<p>Nabywanie umiejętności właściwego zachowania się w sytuacjach trudnych i konfliktowych.</p>	<p>Uczeń właściwie reaguje na krzywdę innych. Potrafi mówić o swoich przeżyciach i prosić o pomoc. Podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania sporów, dąży do porozumienia i współpracy.</p>
<p>Pomoc rodzinie.</p>	<p>Uczeń jest świadomy, że rodzina stanowi wartość w jego życiu i ma wobec niej obowiązki. Zna historię i zwyczaje swojej rodziny,</p>

pamięta o uroczystościach rodzinnych i świątach, zaprasza członków rodziny na uroczystości klasowe i szkolne.
--

5. Cechy, które pragniemy rozwijać u uczniów naszej szkoły:

Wszystkie działania zmierzają do tego, aby uczeń Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Trzciannie był:

- samodzielny, świadomy

Samodzielnie porusza się w obrębie własnego środowiska. Stara się być dobrym kolegą, umie nawiązywać z nimi więzi. Liczy się z potrzebami i korzyściami grupy rówieśniczej. Umie rozwiązywać konflikty bez agresji, a także potrafi radzić sobie z porażkami i niepowodzeniami. Rozważa ewentualne uwagi i sugestie dotyczące popełnianych przez siebie błędów. Posiada swój własny punkt widzenia i potrafi go bronić.

- twórczy, ciekawy

Chętnie obserwuje najbliższe otoczenie, analizuje, wnioskuje. Rozbudzona potrzeba wiedzy zmusza go do szukania odpowiedzi na stawiane pytania. Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy. Rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania.

- życzliwy, uczciwy

Przejawia troskę o innych. Śpieszy im z pomocą w razie potrzeby. Stara się nie sprawiać innym przykrości, umie opanowywać negatywne emocje. Jest przyjaźnie nastawiony do środowiska przyrodniczego, o które stara się dbać i które chroni. Dostrzega problemy ekologiczne w najbliższym otoczeniu.

- odpowiedzialny

Jest świadomy, że samodzielne podejmowanie decyzji wiąże się z możliwością ponoszenia konsekwencji swoich działań. Przewiduje skutki swych czynów. Jest punktualny, szanuje przyjęte w społeczeństwie zasady. Jest patriotą.

- tolerancyjny

Szanuje odrębność innych i stara się być życzliwy. Rozumie, że każdy człowiek jest indywidualnością i ma prawo do życia i rozwoju pośród nas.

6. Zakres odpowiedzialności za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego

Dyrektor szkoły wraz z nauczycielami odpowiadają za wprowadzenie programu profilaktyczno-wychowawczego. Realizacja programu przebiega przy współpracy wszystkich nauczycieli, rodziców i uczniów.

6.1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,

- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

6.2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego.
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego

6.3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego uczniów,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

6.4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

6.5. Psycholog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

6.6. Logopeda szkolny

- diagnozuje wady wymowy,
- prowadzi terapię logopedyczną,
- współpracuje z rodzicami – prowadzi doradztwo dla rodziców i przekazuje zalecenia do pracy w domu.

6.7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Profilaktyczno-Wychowawczy,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie, w celu osiągnięcia optymalnych efektów kształcenia dzieci,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- przypominają dzieciom o wyrażaniu należytego szacunku osobom dorosłym, w tym nauczycielom i pozostałym pracownikom szkoły.

6.8. Samorząd uczniowski:

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,

- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje idee samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje,

6.9. Uczniowie

- starają się ze wszystkich sił przestrzegać zasad panujących w szkole,
- dbają o dobro wspólne poprzez poszanowanie siebie nawzajem oraz poprzez poszanowanie otoczenia, w którym się uczą,
- zgłaszają swoje trudności i kłopoty osobom dorosłym – rodzicom, nauczycielom, wychowawcom.

7. Kalendarium szkoły

Lp.	UROCZYSTOŚCI	Odpowiedzialni
1.	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.	Dyrektor Szkoły
2.	Ślubowanie klasy pierwszej. Dzień Edukacji Narodowej.	Dorota Remiszewska
3.	Dzień Papiieski.	Roman Kowalski
4.	Dzień Niepodległości.	Maciej Lipiński
5.	Pasowanie na przedszkolaka.	Magdalena Michalak, Katarzyna Warulik
6.	Andrzejki.	Dorota Tuchowska
7.	Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka/Dziecka.	Anna Kobus, Karolina Walendzik
8.	Dzień Wolontariusza.	Renata Juszczyńska, Joanna Zmitrowicz
9.	Jaselka.	Paulina Jaroń, Dorota Kostrzewska, Anna Jędrzejewska
10.	Dzień Babci i Dziadka.	Lucyna Siwińska, Magdalena Michalak, Katarzyna Warulik
11.	Bezpieczne ferie.	Dorota Kostrzewska
12.	Choinka szkolna.	Krzysztof Machnicki, Dorota Tuchowska

13.	Święto Patrona Szkoły.	Marek Kobus, Paulina Lewandowska, Dorota Remiszewska
14.	Dzień Kobiet.	Karolina Walendzik, Marek Kobus, Krzysztof Machnicki
15.	Dzień Matematyki.	Aneta Woźniak
16.	Dzień Wody.	Renata Chmielewska.
17.	Dzień Muzyki.	Anna Jędrzejewska.
18.	Dzień Ziemi.	Dorota Remiszewska, Anna Kobus
19.	Dzień Książki i Praw Autorskich.	Paulina Jaroń, Marek Kobus
20.	Święto Konstytucji 3 maja i Dzień Flagi	Anna Jędrzejewska
21.	Dzień Języków Obcych.	Dorota Tuchowska, Barbara Zwolińska, Paulina Pluta
22.	Święto Rodziny.	Krzysztof Machnicki, Barbara Zwolińska.
23.	Zakończenie roku szkolnego 2023/2024	Aneta Woźniak

8. Ewaluacja wewnętrzna. Analiza przeprowadzonych ankiet na temat bezpieczeństwa w szkole, przeprowadzona wśród uczniów oraz ich rodziców.

Diagnoza problemów pozwoliła określić czynniki ryzyka i czynniki chroniące prawidłowy rozwój dzieci. Z ankiety dla rodziców „Samopoczucie i bezpieczeństwo dziecka w szkole” wynika, że rodzice uważają, że dzieci w szkole czują się bezpiecznie. W ankiecie wzięło udział 78 rodziców. Dziewięć rodziców zgłosiło, że jego dziecko doświadczyło trudnych sytuacji związanych z agresywną postawą, było to 3 dziewczynki i 12 chłopców. Najczęściej trudne sytuacje związane z agresją dotyczyły poniżania, wyśmiewania, zastraszania, pobicia.

Ankieta dotycząca bezpieczeństwa w szkole dla dzieci obejmowała 25 chłopców i 44 dziewczęta. Sześćdziesięć dzieci zgłasza, że czuje się w szkole bezpiecznie. Dzieci zgłaszają w większości, że mają dobre relacje z nauczycielami.

Z obserwacji i rozmów specjalistów z nauczycielami, rodzicami i dziećmi wynika, że dzieci najczęściej mają kłopoty w samodzielnym rozwiązywaniu swoich konfliktów.

Uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 29.09.2023 r.

Pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 29.09.2023 r.